

Prima instanță - (judecătoria Bălți) A. Cerbu,
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) S. Propciuc, A.Garbutz, E. Grumeza,

DECIZIE

29 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Galina Stratulat
Oleg Sternioală, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Helidoni-Exim”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Bahor-Lux” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Helidoni-Exim” și Akriditis Lazaros cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2017, prin care s-a respins cerința apelantului privind scutirea de la plata taxei de stat și s-a acordat termen pentru achitarea ei,

c o n s t a t ă :

La 29 noiembrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Bahor-Lux” s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Helidoni-Exim” și Akriditis Lazaros solicitând încasarea datoriei derivată din raporturile contractuale dintre părți în mărime de 55226,70 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 19 iunie 2017 cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Bahor-Lux”, s-a admis.

S-a încasat în mod solidar din contul Societății cu Răspundere Limitată „Helidoni-Exim” și Akriditis Lazaros datora în mărime de 55226,70 lei și taxa de stat în mărime de 1656 lei.

Nefiind de acord cu soluția primei instanței, la 24 iulie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Helidoni-Exim” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți din 19 iunie 2017, totodată, a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2017, s-a respins cerința apelantului Societatea cu Răspundere Limitată „Helidoni-Exim” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat.

A acordat apelantului termen până la 31 octombrie 2017, ora 09⁰⁰, pentru prezentarea dovezii taxei de stat în mărime de 1242,58 lei, cât și prezentarea apelului motivat.

S-a explicat apelantului că în cazul neînălăturării neajunsurilor, cererea de apel va fi restituită.

La 06 noiembrie 2017 Societatea cu Răspundere Limitată „Helidoni-Exim” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2017, solicitând, casarea încheierii recurate și emiterea unei decizii de scutire de la plata taxei de stat.

În motivare, a reiterat că încheierea instanței de apel este neîntemeiată. Recurentul susține că din motivul nerecepționării încheierii nu a avut posibilitatea de a prezenta probe ce dovedesc incapacitatea de plată.

Menționează că deja mai mult de un an de zile întreprinderea nu activează, conturile bancare sunt sechestrate. A contractat de la Banca Comercială „Moldindcombank” Societatea pe Acțiuni un credit în mărime de 98000 euro, iar la momentul actul nu are posibilitatea de a-și onora angajamentele față de bancă, din motivul situației financiare precare a societății.

Relatează că datele menționate dovedesc dificultățile financiare cu care se confruntă, iar obligația la plata taxei de stat în mărime de 1242,58 lei este o sarcina disproporțională cu posibilitățile întreprinderii.

Consideră că impunerea la plata taxei de stat îi îngreudează accesul la justiție.

Cu referire la termenul de declarare a recursului instanța constată că Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea la 10 octombrie 2017.

Potrivit prevederilor art 425 Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicării încheierii.

Recurentul susține că a recepționat încheierea instanței de apel din 10 octombrie 2017, la 31 octombrie 2017.

Cererea de recurs a fost declarată la 06 noiembrie 2017, respectiv recursul este declarat în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Analizând legalitatea încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

Din materialele dosarului se constată că, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2017 a fost respinsă cerința apelantului Societatea cu Răspundere Limitată „Helidoni-Exim” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și a acordat apelantului termen până la 31 octombrie 2017, ora 09⁰⁰, pentru prezentarea dovezii plății taxei de stat în mărime de 1242,58 lei.

A stabilit ședința pentru soluționarea chestiuni privind punerea pe rol a apelului, pentru 31 octombrie 2017, ora 09⁰⁰.

În cadrul ședinței de judecată din 31 octombrie 2017 apelantul a comunicat instanței că nu a recepționat încheierea instanței din 10 octombrie 2017 și astfel nu a avut posibilitatea de a înlătura neajunsurile în termenul indicat de instanță.

A solicitat instanței acordarea unui termen suplimentar pentru prezentarea dovezii plății taxei de stat în mărime de 1242,58 lei și a apelului motivat.

Instanța a admis demersul și a acordat apelantului termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor până la 07 noiembrie 2017, ora 09⁰⁰.

Ulterior, considerând că încheierea instanței de apel este neîntemeiată, la 06 noiembrie 2017 Societatea cu Răspundere Limitată „Helidoni-Exim” a contestat-o cu recurs.

Colegiul constată că, la depunerea apelului nemotivat, apelantul a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat, însă nu a indicat motivele care ar sta la baza scutirii acesteia, nici nu a anexat probe ce a-r demonstra imposibilitatea achitării taxei de stat, indicând doar ca temei de drept norma art. 85 alin.4) din Codul de procedură civilă.

Potrivit, art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *taxa de stat* reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau căroră li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Articolul 84 din Codul de procedură civilă prevede că, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 3 pct. 1) lit. a) din Legea taxei de stat, nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial se achită taxa de stat de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar numai puțin de 270 de lei și nu mai mult de 50 000 lei de la persoanele juridice. *Litera j) din art. 3 al Legii taxei de stat, statuează că, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor judecătorești se achite 75% din taxa ce urmează a fi achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.*

Potrivit prevederilor art. 85 alin.4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

În conformitate cu art. 365 alin.4) Cod de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Astfel, instanța de apel constatând lipsa temeiurilor de scutire a apelantului de la plata taxei de stat, corect a concluzionat de a respinge cerința de scutire și de a obliga apelantul la plata taxei de stat.

Potrivit art. 118 alin.1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Colegiul conchide, că scutirea de la achitarea taxei de stat se dispune în baza unor probe pertinente, *care indică nemijlocit asupra situației materiale care să reflecte situația precară la moment a solicitantului și imposibilitatea achitării taxei de stat.*

Anexarea la cererea de recurs a încheierilor de asigurare a executării hotărârii judecătorești din 13 decembrie 2016 și 23 ianuarie 2017, emise de către executorul

judecătoresc Romah Oleg, nu atestă faptul că la momentul actual toate conturile întreprinderii sunt sechestrare.

Or, potrivit acestora, executorul judecătoresc a aplicat sechestrul pe mijloacele financiare ale Societății cu Răspundere Limitată „Helidoni-Exim” în limita valorii acțiunii, adică doar asupra sumei de 55226,70 de lei, astfel, probele prezentate nu dovedesc faptul că activitatea întreprinderii a fost blocată în totalitate și acesta nu mai dispune de mijloacele financiare.

Prin urmare, impunerea apelantului la achitarea plății taxei de stat în mărime de 1242,58 lei, pentru examinarea apelului, nu reprezintă limitarea accesului la justiție.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Astfel, acest articol consfințește un „drept la o instanță”, în cadrul căruia dreptul de acces, și anume dreptul de a sesiza instanța în materie civilă, nu constituie decât un singur aspect.

Cu toate acestea, Curtea admite că, potrivit jurisprudenței sale constante, „dreptul la o instanță” nu este absolut.

El se pretează unor limitări deoarece, prin însăși natura sa, el impune o reglementare din partea statului care poate să aleagă mijloacele pe care să le utilizeze în acest scop. În aceasta privință, Curtea reamintește ca ea nu a exclus niciodată ipoteza ca interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (Tolstoy-Miloslavsky împotriva Regatului Unit, p. 80–81, §§ 61 și Kreuz împotriva Poloniei, § 59).

Prin obligarea la plata taxei de stat, pentru examinarea cererii de apel depusă, nu se încalcă dreptul reclamantului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de cea internațională.

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 paragraf 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa:

- *cerința privind scopul legitim al limitării* – este îndeplinită, având în vedere că întindere acestor taxe este stabilită sub forma unui procent din valoarea aflată în litigiu și fiind instituit un plafon maxim de care nu poate trece mărimea taxei de stat chiar dacă valoarea acțiunii este mai mare, iar CtEDO a confirmat că aceste taxe privesc buna administrare a justiției și vizează atât descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției. (*cauza Weissman și alții împotriva României §-35, Tolstoy Miloslavsky v. the United Kingdom §-61*).

- *raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit*, pentru a stabili dacă este respectat acest raport rezonabil între impunerea plății taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și scopul legitim urmărit privind buna administrare a justiției, descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea

justiției urmează să cercetăm următorii factori și anume - cuantumul sumei ce trebuie plătit de reclamant raportat la veniturile sale.

Având în vedere cele expuse, încheierea Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2017 este legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept material și cu respectarea normelor de drept procedural și, urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

A respinge recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Helidoni-Exim”.

A menține încheierea Curții de Apel Bălți din 10 octombrie 2017, prin care s-a respins cerința apelantului privind scutirea de la plata taxei de stat și s-a acordat termen pentru achitarea ei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte ședinței,

Galina Stratulat

judcători

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari